

Fra Adam - over kriserne - til Otto

Af Michael Nørager. Handelshøjskolen, Århus Universitet

Er iværksætteri og innovation nu også nødvendig?

Ja, det er helt afgørende nødvendigt at vore skolesystemer, arbejdsaktiviteter og kulturer ændres i retning af mere iværksætteri og innovation. Begrundelserne finder vi i de resultater, som 230 års industrielle udvikling har medført.

Adam står bag!

Et meget centralt budskab i Adam Smith's bog fra 1776 "The wealth of nations" er, at nationer der ønsker at fremme udviklingen må sikre at landets virksomheder nytteoptimerer, rationaliserer og effektiviserer alle arbejdsprocesser. Denne opfordring har, lige siden og frem til i dag, dannet et dominerende grundlag for moderne økonomisk teori og lederes (private såvel som offentlige) tænkning, beslutninger og handlinger. Høj hastighed og effektivitet er smukt, ville Adam Smith utvivlsomt kunne have udtalt. Men hvordan står det egentlig til efter disse

230 års industrielle udvikling?

Kriserne taler deres tydelige sprog!

Hvis vi ser bort fra de lokale undtagelser der heldigvis findes, og anskuer ovenstående spørgsmål fra en global synsvinkel må vi nok sige – det kunne dårligt være værre! Begrundelserne for denne påstand er desværre mangfoldige og meget øjensynlige i form af diverse kriser indenfor områder som: Finans, klima, fattigdom, krig/terror, sygdom, fødevarer samt en række andre ubalancer og ikke bæredygtige forhold. Men hvad er alternativet til en ren nyttemaksimering, og hvad har det med iværksætteri og innovation i skolesystemet at gøre?

Otto har et bud!

I 2008 udgiver Ankerhus forlaget bogen "Teori U" med undertitlen "Lederskab der åbner fremtiden" skrevet af Carl Otto Scharmer. I denne bemærkelsesværdige bog argumenterer Scharmer for et opgør med ideen om, at vækst og udvikling alene skabes via

højere hastighed og mere effektivitet. Men det er en meget svær øvelse, fordi vi mennesker er så tilbøjelige til at gentage vore indlærte handlemønstre i form af vaner og rutiner. Scharmer kalder det for "Downloading" og siger, at det i mange sammenhænge netop er vores industrielle barnetro om nyttemaksimering og mere fart, som vi repeterer kontinuerligt. Det skaber og udvikler kriserne yderligere og giver et dystet perspektiv for fremtiden. Der er i stedet behov for at suspendere denne downloading og få åbnet op for en bæredygtig og mere balanceret tilgang til vore opgaver.

Scharmers optimistiske budskab er, at vi alle kan suspendere downloadingen og dermed skabe en forbindelse til nye og bæredygtige løsninger. Impulser og tanker der kan skabe innovative løsninger på vore aktuelle udfordringer, er en internaliseret del af os alle. Det handler om at bremse op (modsat mere fart) og undlade at forfølge den første impuls om, at løse opgaven ligesom vi plejer. I stedet skal vi tage os god tid til at mærke efter, hvad vore tanker og følelser fortæller os kunne være alternative og bæredygtige løsninger. Scharmer kalder det at åbne den enkeltes sind, hjerte og vilje og argumenterer for at når det lykkes, åbnes der for en strøm af nye måder til at løse eksisterende opgaver på.

Hvis iværksætteri og innovation, baseret på Scharmers tanker, kunne implementeres i vores grundskolesystem, tror jeg det ville være et vigtigt skridt frem mod et endeligt opgør med industrialiseringens ubalancer og afledte kriser.

Michael Nørager er lektor i innovation, strategi og ledelse på Århus Universitet, Handelshøjskolen og IngeniørHøjskolen.

Han har arbejdet med forskning, undervisning, foredrag og praktisk udvikling af organisationer og mennesker i 15 år.

Nr. 1 - 2011

→
Teori U har nemlig potentialet til at være rammen for nødvendig udvikling af en bæredygtig og virkelig nyskabende iværksætter- og innovationskultur. Derfor gælder det, for skole og uddannelsesområdet såvel som for offentlige og private virksomheder, ja i virkeligheden os alle, at vi må gå fra Adam – over kriserne – til Otto.

At gøre som vi plejer løser ikke verdens store problemer!

Af Jannie Jakobsen, Uhre Friskole

Der var inspirerende foredrag, en U-teori og noget entreprenant kunst på programmet da NEIS afholdt netværksmøde i Herning.

Netværket for Entreprenørskab og Innovation i Skolen (NEIS) afholdt møde i Herning den 3. november. Arrangementet var planlagt af Kent Lykke, Uhre friskole og Peter Rasmussen, Fonden for Selvstændighed.

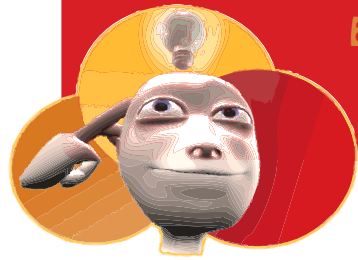
Mødet blev afholdt i Innovatorium, Birk Centerpark hvis formål er vidensdeling og netværk. Og placeringen i Birk Centerpark, hvor kultur, erhverv og uddannelse mødes er perfekt til netop dette.

Foredragsholdere fra NEIS-dagen. Til venstre ses Skoleleder fra Uhre Friskole, Kent Lykke og nederst ses Michael Nørager.

Direktør for Innovatorium Torben Henrik forklarede at tilblivelsen af huset bundet i den midtjyske erhvervsånd, hvor der ikke er langt fra tanke til handling. Erhvervslivet købte aktier i huset, og på den måde blev drømmen om Danmarks bedste Innovations hus skudt i gang.

Efter et inspirerende indlæg af Torben Henriksen kom næste taler på Michael Nørager fra HIH. Michael arbejder med mange ting blandt andet omkring nytænkning af undervisning. Michael leverede et meget inspirerende indlæg om hvor svært det kan være at acceptere, at det vi gør lige nu ikke fungerer, og at der skal nye tanker og strategier til. Mennesker vil helst fortsætte med det de kender. Hele samfundet er i virkeligheden bygget op på, at fart er godt. Jo hurtigere tingene kan klares, jo bedre. Fart er penge. Med Teori U af Otto Scharmers skal vi, der arbejder med entreprenørskab og innovation, sætte farten ned og erkende, at processen er vigtig. Det lægger slet ikke til os at skulle anskue problemerne i samfundet med ro eller ud fra Teori U. Vi angriber et problem, udtænker en strategi, fører den ud i livet med en forventning om løsning x, men virkeligheden bliver noget andet og resultat y, fordi vi ikke tager højde for alle faktorer som menneskelig indblanding mm. Michael Nørager taler simpelthen om, at Entreprenørskab, innovation er modsætninger til Adam Smith tanken om fart over feltet. Men han siger samtidig at det at turde sænke farten, tage tiden, mærke efter og lytte er løsningen på mange af problemerne samfundet har i dag. Og der er nok af kriser at tage hånd

Nr. 1 - 2011

Stedet hvor børns læring bygger på kreativitet og innovation

→ om. Både i Danmark og ikke mindst på verdensplan. Meget undervisning i dag er downloading. Børn og unge får en masse ind men anvender det ikke i praksis. Og anvendes læring er det igen som resultat af downloading. Der er ingen kritiske tilgange til denne undervisning og mange har svært ved at anvende det lærte på andre problemstillinger. Teori U er det modsatte. Det er her man lægger det lærte i praktiske folder og tager sig tiden til at tænke, mærke, lytte og ikke mindst acceptere, at resultat er sekundært i forhold til processen i anvendelse.

Som Hillebrandt siger det: Vi starter langsomt op og så sætter vi farten ned.

Efter frokost på Innovatorium fortsatte mødets deltagere ned ad vejen til Heart. Her fortalte Holger Reenberg om museet og om Socle Du Monde. Et meget entreprenant forløb mellem kunstnere og erhvervslivet inspireret af Damgaards samarbejde med Piero Manzoni.

Hele tilblivelsen af Heart er i sig selv en entreprenant tanke. Man ønskede at lave dette anderledes museum. Man fik forskellige arkitekter rundt om i verden til at tegne skitser. Heart er i sig selv et kunstværk af hjørner og krøllede facader.

Og når så indholdet også er entreprenant i store dele, må det da kunne inspirere til undervisningen ude omkring på skolerne. Holger var en meget inspirerende fortæller. En fantastisk dag med masser af inspiration og godt entreprenørskab. Så sker det igen i Ikast-Brande kommune!!!

Motion, Sundhed og Trivsel på Præstelundskolen

Af Eva Hoerup Nielsen og Lisbet Andersen, Præstelundskolen

Der er en stemning af nervøsitet i klasselokalerne. To piger øver deres noter en sidste gang inden overleveringen af deres projekt. En gruppe drenge står ved projektorvognen og retter det sidste til i deres Power-Point-show. Stolene er sat klar, og flere elever spejder efter de inviterede gæster. Det er afslutningsdagen for 8. årgangs entreprenørskabsprojekt.

I uge 31 var årgangens lærere på entreprenørskabskursus. Her blev vi indført i entreprenørskab, innovation og kreativitet i forbindelse med kommunens tiltag på området. På kurset fik vi mulighed for at planlægge et forløb, hvor vi tog eleverne igennem den proces, vi havde lært. Vi besluttede os hurtigt for, at emnet skulle hedde "Motion, Sundhed og Trivsel", da skolen i forvejen arbejder hen imod at opbygge en sundhedspolitik. Indenfor dette emne lavede vi i teamet en brainstorm over mulige projekter og opdagede, at vores egne idéer kunne

falde ind under tre områder: "Harrild Hede", "Skolen" og "Brande by".

Elevernes første møde med projektet var et besøg af Peter Thybo, som er sundhedsinnovator i Ikast-Brande Kommune. Han fortalte om vigtigheden af at holde sig sund, og hvor lidt der skal til for at højne en dårlig form. Han talte desuden om forskellen på at være et sundt og et raskt menneske. Eleverne havde også besøg af Jan Svendsen, som er meget fremme i lokalsporten. Han fortalte om rejsen fra at være overvægtig og utilfreds med sit liv til at løbe en maraton, og have udviklet et stort overskud i hverdagen.

Efterfølgende blev eleverne bedt om at lave en brainstorm på emnet på samme måde, som vi selv havde gjort. På dette tidspunkt havde alle elever valgt, hvilket område de ville beskæftige sig med. Herefter gik eleverne i gang med at planlægge, søge støtte og lægge budget for de forskellige projekter. Nogle elever arbejdede på en juleklippedag for både 2. årgang

Stedet hvor børns læring bygger på kreativitet og innovation

Nr. 1 - 2011

→
og Ældresagen, andre udarbejdede en skitse for en sansehøve til beboerne på Brandlundparken (plejehjem) og endnu en gruppe ville lave en ponylejr samt en agilitybane for hunde på Harrild Hede.

Fredag før efterårsferien skulle projekterne afleveres. Eleverne fik mulighed for at præsentere deres projekter for de relevante eksterne samarbejdspartnere, som var inviteret til lejligheden. Disse inkluderede bl.a. Peter Thybo, Torben Bøgeskov (Skov- og Naturstyrelsen), Ingelise Christophersen. Henrik (teknisk forvaltning), Michael Wester (leder på Præstelundskolen) og Jakob Jakobsen (Ældresagen). Desuden var der inviteret en række lokale politikere, som desværre ikke havde tid til at komme.

Eleverne afleverede deres projekter til disse og fik en givende feedback på flere af deres projekter.

Responser fra de inviterede samarbejdspartnere gav dem en oplevelse af, at deres arbejde kunne blive til virkelighed og dermed blive til gavn for byens borgere.

Vi havde ikke tidligere prøvet at arbejde med entreprenørskab, men er blevet positivt overraskede over elevernes generelle engagement og gåpåmod, og vi har haft en oplevelse af, at eleverne voksede med opgaven og så sig selv som bidragende samfundsborgere og ikke "bare" skoleelever.

Så sker det igen i Ikast-Brande Kommune! InnovaPrisen - et nyt tiltag

Af Jane Lehmann, Ejstrupholm Skole

I Ikast-Brande kommune har byrådet og skolerne i fællesskab et stort ønske om, at man fokuserer på og udvikler lysten til, at børn og unge tænker anderledes, tør prøve ting af og skabe løsninger til glæde for andre end sig selv

InnovaPrisen

Den 12. april 2011 markerer uddelingen af InnovaPrisen, at Entreprenørskabsskolen er et af 4 fyrtårne i Ikast-Brande Kommunes Vision 2016. Med den markering har Byrådet cementeret, at der bakkedes op om arbejdet med innovation, kreativitet og iværksætterlyst i skolerne i Ikast-Brande Kommune. Gevinsten af ovennævnte er, at skolen og lokalsamfundet sammen involverer sig aktivt i at udvikle muligheder, og at aktiviteterne skaber nytteværdi i form af viden, produkt og proces. For at fremme, motivere og integrere entreprenørskab i den daglige læring har man stiftet InnovaPrisen, som første gang løber af stablen den 12. april 2011.

Sådan gør man!

Der er 3 priskategorier. Indenfor hver kategori går prisen til den klasse/SFO/linje/hold, der har formået at sætte fokus på flere af kendetegnene ved arbejdet med Entreprenørskabsskolen. I løbet af efteråret vil man kunne følge InnovaPrisen på www.entrepreneorskabs-skolen.dk. Her vil man også kunne hente information om

tilmelding, tidsfrister, kriterier mv. Se allerede nu konkurrenceplakaten på hjemmeside-siden.

Krav og betingelser

Ansøgning om deltagelse i InnovaPrisen er åben for alle skoler, SFO og ungdomsuddannelser i Ikast-Brande Kommune. Der udpeges en vinder indenfor hver af de tre kategorier: Social entreprenørskab, business og opfindelser. Vinderen får en pengepræmie skænket af Egefonden. Halvdelen af pengepræmien skal gå til et velgørende formål.

Så mon ikke mange vil lægge billet ind på InnovaPrisen og/eller deltage i eventen d. 12. april, for at være med til at inspirere og markere Entrepreneorskabsskolen.

Ger allerede nu plads på opslagstavlen til KONKURRENCEN:

Entrepreneorskabsskolens InnovaPris

Afholdes d. 12. april 2011

Alle klasser/SFO kan deltage ved at indsende projektbeskrivelse

I skoleåret 2010-2011 uddelles en pris indenfor hver af følgende tre kategorier:

- 1 Social entreprenørskab
- 2 Business
- 3 Opfindelser

PRISEN består af en pengepræmie til klassen, hvoraf halvdelen af beløbet skal gå til et velgørende formål. Klassen bestemmer selv hvilket. Deadline for tilmelding: 8. marts 2011

Få stillet din nysgerrighed og læs mere om tidsfrister, kriterier osv. på:

www.entrepreneorskabsskolen.dk